

Editörden: Göç konferansı ve göç çalışmaları

Ali Tilbe^Y

Bu yıl beşincisi düzenlenen ve 4 günde 90 paralel oturum, 4 anahtar konuşma anaoturumu, 2 atelye çalışması, 2 sergi ve 2 film gösterimiyle açılan Göç Konferansına; insanbilim, nüfusbilim, ekonomi, hukuk, ruhbilim, toplumbilim, coğrafya, işletme, yönetim, edebiyat, dilbilim, sağlık bilimleri, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler, medya ve iletişim ve plastic sanatlar gibi geniş bir alandan, yaklaşık dörtte biri Türkiye'den olmak üzere 400'den fazla bildirinin sunulduğu konferansa toplamda yaklaşık 800 göç araştırmacısı, sivil toplum temsilcisi, siyaset ve basın temsilcisi ilgi gösterdi. Konferans 23-26 Ağustos 2017 tarihlerinde Yunanistan'ın Atina Harokopio Üniversitesinde gerçekleşti. Son derece varıl bir içerik ve özenle hazırlanan bilimsel izlençe, 23 Ağustos öğleden sonra davetli seçkin akademisyenlerin açılış oturumuyla başlamış, harika bir ortamda gerçekleşen gala yemeği sonrası 26 Ağustos öğleden sonra sona ermiştir. Dört gün boyunca gerçekleştirilen özel ve paralel oturumlar arasında, katılımcılar dostane ve samimi bir ortamda tanışma ve bilgi paylaşımı olanağı bulmuşlar ve çok sayıda yeni ortak çalışmaların ön-çalışmalarını gerçekleştirmişlerdir.

Başkanlığını Prof. İbrahim Sirkeci (Regent's University), Prof. Apostolos Papadopoulos (Harokopio University) ve Prof. Jeffrey Cohen (Ohio State University)'in yürüttüğü konferansta çok sayıda değişik alanda oturumlar düzenlenmiştir. Her yeniyılda yükselen bir ilgiye dünya coğrafyasına yayılan bir katılımcı topluluğuna açılan konferans, göç alanında çalışan uzmanların, genç araştırmacıların, öğrencilerin ve göç politikası düzenleyici ve uygulayıcılarının göç alanlarındaki bilgilerinin paylaşımına büyük bir başarıyla aracılık etmektedir.

^Y Doç. Dr. Ali Tilbe, Namık Kemal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Tekirdağ, Türkiye.
E-posta: alitilbe@hotmail.com.

Göç Konferansı dizisi, Türkiye içinde ve dışında disiplinlerarası göç araştırma ve incelemelerine odaklanmış uluslararası hakemli bir bilgi şölenidir. Konferans, eğitim atölyeleri, yuvarlak masa tartışmaları, davetli konuşmacı oturumları, sözlü sunumları, poster sunumları, özel oturumları, izleksel atölye çalışmalarını ve resim sergilerini içermektedir. Konferans, bilimlerarası ve karıştırmalı çalışmaları desteklemektedir.

Göç Konferanslarının amacı, göçe ilişkin disiplinler arası bilginin paylaşımını kolaylaştırarak ve çok çeşitli konularda ve izleklerde çalışan dünya araştırmacılarını değişik göç ülkelerinde buluşturmaya olanak sağlamaktır. Konferansa katılan bilim insanları çalışmalarını; *Göç Dergisi* (www.gocdergisi.com), *Remittances Review* (www.tplondon.com/rem/), *Border Crossing* (www.tplondon.com/bordercrossing), *Migration Letters* (www.tplondon.com/migrationletters/) dergileri ile Transnational Press London tarafından yayınlanan bildiri kitapları ve özel göç kitaplarında yayımlayabilirler.

Konferansın resmi dili İngilizce olmakla birlikte, TMC 2015 Prag'dan bu yana, Türkçe de kongre dili olarak benimsenmiş, özellikle göç ve edebiyat özel oturumlarında Türk yazınına ilişkin çalışmalar kongrede sunulma olanağı bulmuştur.

Atina TMC 2017'de olduğu gibi, göç konferansları dizisi içinde genel göç konularının yanında herbiri alanında uzman araştırmacılar tarafından başkanlığı yürütülen çok sayıda özel oturum düzenlenmektedir. Bunları şöyle sıralayabiliriz: Göç kuramı, İletişim, medya ve hareketlilik, Cinsiyet ve hareketlilik, Ulusötesi toplumsal alanlar, kentler ve göç, Çingeneler ve hareketlilik, Hukuk ve Politika, Çatışmalar ve savaş, Uyum ve emek piyasaları, Edebiyat ve göç, Diasporalar ve kimlik, İçgöç- uluslararası göç ilişkisi, Veri ve yöntembilim, Para gönderme ve kalkınma, Göçerler ve göç etmeyenler, Yeni Teknolojiler ve göçerler, ve Almanya'da mülteci politikası.

Daha önceki konferanslara davetli konuşmacı olarak Barry Chiswick (Washington Üniversitesi, ABD), Philip L. Martin (California Üniversitesi Davis, ABD), Jeffrey Cohen (Ohio Devlet Üniversitesi, ABD), Karen Phalet (KU Leuven, Belçika), Caroline Brettell (Southern Methodist Üniversitesi, ABD), Tariq Modood (Bristol Üniversitesi, Birleşik Krallık), İbrahim Sirkeci (Regent's Üniversitesi Londra, Birleşik Krallık), Gudrun Biffel (Danube Üniversitesi, Avusturya), ve bu alanda çalışmalarına en çok gönderme yapılan Douglas Massey (Princeton Üniversitesi, ABD) ile araştırmacı-yazar Nedim Gürsel (CNRS, Paris, Fransa) gibi aralarında dünya göç alanında söz sahibi araştırmacılar değerli bilgilerini katılımcılarla paylaşmışlardır.

Bu yıl da Atina'da göç alanında çok büyük değer olan Saskia Sassen (Columbia Üniversitesi, ABD), Oded Stark (Bonn Üniversitesi, Almanya), Giuseppe Sciortino (Trento Üniversitesi, İtalya), Neli Esipova (Global Migration Research, Gallup, ABD) ve Yüksel Pazarkaya (araştırmacı-yazar, Türkiye) davetli konuşmacı olarak kongremizi onurlandırmışlardır.

Tarihsel süreçte olduğu gibi günümüzde de bir olgu olarak kendisini datan göç konusunu işleyen, son derece etkin bir içeriğe sahip olan TMC

konferansları dizisi, karma ve çok disiplinli eleştirel yaklaşımlarla göç ile ilgili zorluklara ve ona yönelik çözümlere odaklanmaktadır. Kongrenin bilimsel programında, Türklere, Latin toplumlara, Çinlilere, Karayiplilere, Afrikalılara, Kızılderililere, Güney Asyalılara, Kürtlere, Süryanilere, Çingenelere, Romanlara, geriye göç edenlere, düzensiz göçerlere, kültür, medya ve kopuntu (fr. diaspora) göçerlerin deneyimlerine, hareketli azınlıklar ve göçebelere, göç alan ve göç veren ülkelerin göç bölgelerine, göç koridorlarına, küresel ve bölgesel bakış açılarına, insan ve nüfus hareketlerine, göç politikaları ve uyuma yönelik isteklendirme ve düzeneklere, düzensiz hareketlere, nüfus ve coğrafi çözümlere, insan hareketliliğinin dinamiklerine, yasal düzenlemelere, işgücü piyasası sonuçlarına, eğitim ve beyin göçü ilişkisine, kuramsal yaklaşımlar getirir.

2018 yılındaki Göç Konferansı, 26-28 Haziran tarihleri arasında Lizbon Üniversitesinde düzenlenecektir (bkz. www.migrationcenter.org).

Her sayıda olduğu gibi bu sayıda da birbirinden ilginç ve üstün nitelikli beş makale ve bir de söyleşi yer almaktadır.

Cahit Kahraman, İlhan Güneş ve Nanae Kahraman, 1989 göçü sonrası Bulgaristan göçmenlerinin yemek kültüründeki değişim başlıklı ortak makalelerinde; 1989 öncesi Bulgaristan'ın farklı 13 bölgelerinde yaşayan Türklerin yemek alışkanlıklarına ışık tutarak, göç sonrasında göçmen mutfak kültüründe bir değişiklik oluşup oluşmadığını konu almaktadır. Bu amaçla, 1989 yılında Türkiye'ye göç etmiş 50 kişiye 8 sorudan oluşan sormacas düzenlenmiş ve bu bağlamda değerlendirilmiştir.

Soner Tauscher Almanya'da aşırı sağ hareketler ve medyanın suçlu göçmen söyleminin resmi belgeler ışığında incelenmesi adlı çalışmasında; öncelikle göçmenlere karşı aşırı sağ toplumsal hareketlerin oluşturduğu olumsuz söylemin medya tarafından siyasetin merkezine nasıl oturtulduğunu tartışmaktadır. Bunun yanında yazar, mültecilere yönelik güncel olumsuz söylemin gerçeği yansıtmıyıp yansıtmadığını, göçmenlerin ve sığınmacıların biyolojik Almanlardan daha çok suça meyilli olup olmadığını, oluşturulan soyut söylemlerden ziyade Almanya İçişleri Bakanlığı'nın yıllık olarak yayınladığı Emniyet Suç İstatistikleri temel alarak incelemektedir.

Servet Kardeş, Çağla Banko ve Berrin Ak'ın Sosyal medyada Suriye'li sığınmacılara yönelik algı: bir sözlük değerlendirmesi aldı ortak araştırmalarında; sığınmacılara yönelik paylaşımların yapıldığı sosyal medyada yer alan sözlüklerde içerik çözümleme yöntemiyle sığınmacılara yönelik algıyı incelemişlerdir. Araştırmanın sonucunda yazar, sosyal medya kullanıcılarının sığınmacıları büyük bir güvensizlik ortamı ve huzursuzluk yaratan bireyler olarak gördüklerini saptamış, sığınmacılarla yaşanan deneyimlerin ve medyadaki haberlerin bu düşüncelerin oluşmasında etkisinin olduğunu belirlemiştir.

Zeynep Arslan, Alevi Diasporası ve 'resmi din' olarak Alevilikte çoklu kimlik başlıklı çalışmasında, Anadolu Aleviliğinin, önemli ölçüde dışarıdan tanımlandığını ve genel Türkiye siyasetinde Şeriat tehlikesini dengelemek için

kullanıldığını ileri sürmektedir. Bu bağlamda Avusturya'da Alevi kurumlarının tanınma süreçlerinde izledikleri yolu ve sonuç olarak Avusturya-Alevi toplumunun kurumsal olarak iki kanada bölünme sürecinin nedenlerini söylem çözümlemesi yöntemiyle incelemektedir.

Mine Gözübüyük Tamer, geçici koruma kapsamındaki Suriyeli çocukların Trabzon devlet okullarındaki durumu adlı incelemesinde; okul çağında olan geçici koruma kapsamındaki Suriyeli çocukları odağına alarak onların eğitim sürecinde karşılaştıkları sorunları, beklenti ve taleplerini derinlemesine görüşme uygulayımıyla ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Dergimizin bu sayısında yer alan son yayın, Seda Taş'ın, göç(er) yazar ve araştırmacı Yüksel Pazarkaya ile Atina'da düzenlenen Göç Konferansı sırasında yaptığı söyleşi yer almaktadır. Söyleşide Pazarkaya, Almanya'ya neden göç ettiğini ve oradaki yazarlık ve göç(er)lik serüvenini içten bir dille anlatmakta ve göç ve yazın arasındaki ilişki ile göç(er) yazını üzerine deneyimlerini paylaşmaktadır.